

MEĐUNARODNI SUD ZA KRIVIČNO GONJENJE OSOBA
ODGOVORNIH ZA TEŠKA KRŠENJA MEĐUNARODNOG PRAVA
POČINJENA NA TERITORIJI BIVŠE JUGOSLAVIJE OD 1991.

IZJAVA SVJEDOKA

PODACI O SVJEDOKU:

Prezime: Poljarević

Ime: Ismet Ime oca: Mumin

Nadimak/pseudonim: Pol: muški

Trenutno zanimanje: vozač autobusa Prethodno: vozač autobusa

Adresa: Željeznička 6c Telefon: nema
Jablanica

Datum rođenja: 17. maj 1957. Mjesto rođenja: Sovići

Nacionalnost: Bošnjak Vjeroispovijest: muslimanska

Jezik/jezici koje govori: bosanski i engleski

Jezik/jezici koje piše (ako se razlikuje od navedenih): engleski

Jezici korišteni u toku razgovora: bosanski

Datum(i) razgovora: 3. maj 1997.

Razgovor(e) vodili: Piet Veltman Prevodilac: Ulfija Džubur

Imena svih osoba prisutnih tokom razgovora: Piet Veltman, Ulfija Džubur i Ismet Poljanović /kao u originalu/

Potpis: /potpisano/

IZJAVA SVJEDOKA

Ja sam Ismet Poljarević, rođen u Sovićima 17. maja 1957. godine. Broj moje lične karte je 99/94. Ovdje sam svojevoljno. Voljan sam da svjedočim pred Sudom u Hagu kad god me pozovu, ali ne znam mogu li doći na Sud, jer bih tokom odsustva mogao izgubiti posao.

Već sam dao jednu izjavu 44. bosansko-hercegovačkoj brigadi ubrzo nakon što sam razmijenjen. Dao sam im potpunu i detaljnju izjavu.

Prije rata sam živio u selu Sovići, u zaseoku Gornja Mahala, u ulici Lučani. Živio sam u porodičnoj kući sa ženom i dvoje djece.

Radio sam kao vozač autobusa na liniji Sovići-Mostar.

Dana 17. aprila 1993. godine, oko 08:00 sati, selo Sovići su napale jedinice HVO-a iz Jablanice. Čuo sam da su Soviće napale i neke Tutine jedinice i jedinice Hrvatske vojske. Na vojnicima sam video oznake HV-a.

Čovjeka zaduženog za tzv. Tutinu jedinicu su njegovi ljudi zvali Ivan.

Ivana bih ovako opisao: muškarac tamne kose, visok oko 185 cm, težak oko 90 kg i star oko 40 godina. Ivan je nosio vojnu uniformu. Ne sjećam se kakva mu je bila uniforma.

Kasnije, tokom ispitivanja u školi, čuo sam kako neko preko motorole želi razgovarati s Ivanom. Reagovao je muškarac koji je izgledao kao osoba koju sam gore opisao. Nikad nisam čuo kako se Ivan preziva.

Samog Tutu nisam video u Sovićima.

Tog je dana naš komandant, Džemo Ovnović, odlučio da se preda.

Muškarci i žene su razdvojeni i zatvoreni u osnovnu školu u Sovićima.

Selo Sovići ima jednu školu koja se nalazi između zaselaka Srednja Mahala, Čilići i zaselka Kolac, nedaleko od mosta na rijeci Doljanki.

Ivan Rogić, zvani Belo, rođen u selu Sovići, je bio bivši jablanički sudac i predsjednik HDZ-a. Bio je veoma moćan. Saradivao je s HVO-om i pokazao je da mene smjeste u zatvor.

Sljedećeg dana su me u toj školi ispitivali i zlostavljali čovjek po imenu Ivan i jedan drugi nepoznati muškarac.

Tokom tog ispitivanja morao sam stajati raširenih nogu i rukama se osloniti o zid. Htjeli su da priznam nešto što nikad nisam uradio. Naredili su mi da im kažem gdje se nalaze moja puška i pištolj. Nisam ih imao. Udarali su me nogama i tukli po leđima.

Nakon ispitivanja sam čuo Ivana kako je dvojici vojnika i Andriji Groznici naredio da odu u moju kuću i kuću mog brata i pretraže ih. Morao sam im se pridružiti.

Kasnije sam doznao da im je moja snaha morala reći da posjedujem privatni automobil.

Tokom ispitivanja kasnije tog dana morao sam priznati da imam automobil. Nakon toga oduzeli su mi moj privatni automobil Peugeot 305 crvene boje, star pet ili šest godina. Auto više nikad nisam vido.

Morao sam predati sve dokumente od tog automobila i autobusa koji sam vozio. Morao sam im predati i autobus. Plavo-bijeli autobus marke Sanos pripadao je preduzeću "Autoprevoz" iz Mostara.

Moj brat Ekrem Poljarević je morao predati svoj privatni kamion.

Tog dana su svi ljudi tim autobusom prebačeni u Ljubuški. Autobus je bio pun ljudi. Mislim da ih je bilo oko 90 u autobusu.

Prije nego smo napustili Rogić, Ivan je pročitao neku vrstu optužnice i rekao da smo se mi Musimani pobunili protiv legalnih vlasti Herceg-Bosne.

Kad je moja žena morala da napusti Soviće nekoliko dana kasnije, vidjela je kako nam gori kuća. Gorilo je i mnogo drugih kuća.

Helbeta Muharema je jedan vojnik HVO-a posjekao nožem baš prije nego su ih odvezli. Helbet Muharem je nekoliko godina kasnije poginuo nesretnim slučajem.

Na početku je vozač bio jedan vojnik HVO-a, ali kasnije sam, nakon što smo skoro imali nesreću, ja morao voziti četiri kilometra. Vozio sam, a vojnici su me držali na nišanu.

Tokom tog putovanja, na uniformama vojnika koje sam ranije video u školi video sam oznake Kažnjeničke bojne i to su bili isti oni vojnici koji su mi oduzeli auto. Ne mogu se sjetiti samih oznaka, ali na njima je pisao puni naziv "Kažnjenička bojna".

Tokom putovanja, pretukli su nekoliko zatvorenika. Najviše je batina dobio Džemo Ovnović. Čikota i pripadnici njegove grupe pratili su nas od Soviće do Sovičkih Vrata, gdje nas je preuzela jedna druga grupa i odvela u Ljubuški.

Čuo sam kako pripadnici te grupe svog vodu zovu Čikota. On su nam takođe rekli da je on poznati voda. Lično sam video kako Čikota tuče našeg komandanta Džemu Ovnovića.

U Ljubuški smo stigli kasno noću s 18. na 19. aprila 1993. godine. Kasnije smo doznali da je to bivša policijska stanica. Zatvorili su nas u zatvorske ćelije.

Stigli smo tamo 19. aprila 1993. godine.

Upravnik tog zatvora bio je Ante Prlić, a njegov zamjenik je bio Šantić, čijeg se imena ne sjećam. Nisam video da su ova dvojica ikada tukli nekog zatvorenika.

Zatvor su posjećivali drugi ljudi i oni su tukli zatvorenike. Mene lično nisu tukli. Bio sam svjedok kad su žestoko pretukli čovjeka po prezimenu Junozović, imena mu se ne sjećam. To je bio brat Eniza Junozovića iz Soviće. Njegov brat je u Mostaru pristupio HVO-u. Lice mu je bilo krvavo i puno modrica. Čovjek koji ga je tukao je došao u zatvor i počeo ga tući.

Policajac po prezimenu Petrović takođe je tukao zatvorenike.

Tokom mog zatvorenštva u Ljubuškom morao sam pet ili šest puta raditi za HVO. Dobio sam zadatak da punim vreće s pijeskom i da od tih vreća i kamenja podižem zidove. Morao sam raditi na području Stoca (Drinovac), prema Popovom Polju.

U zatvoru sam ostao do 17. maja 1993. godine. Prebacili su me Mostar zajedno s Fejzom Plavšićem i Ibrom Junozovićem. Sva trojica smo bili vozači. Policajci HVO-a su nas odveli u zgradu banke u Mostaru. Nosili su uniforme s oznakama vojne policije HVO-a.

(Napomena voditelja razgovora: svjedoku je pokazana karta Mostara M903, izdanje 2 GSCS, omjera: 1: 10.000. Vidio sam da je pokazao na zgradu na koordinati 271030. Putem prevodioca objasnio mi je sljedeće: "Ovo je, mislim, zgrada banke." Kraj napomene voditelja razgovora.)

Morali smo ostaviti auto ispred zgrade. Borba je bila u toku. Svuda se pucalo. Nakon nekog vremena pozvali su nas da uđemo u zgradu. U zgradi sam prepoznao Ivana kog sam vidoio u Sovičima. Bez sumnje je to bio on. To je onaj Ivan kog sam ranije opisao, koji me je ispitivao u Sovičima. Nosio je vojnu uniformu i, koliko se sjećam, uniforma je bila maskirna. Ovoga puta je bio prijateljski raspoložen i čak nam je ponudio cigarete. Kad je doznao da smo iz Sovića, promijenio je svoj odnos prema nama.

Čuo sam Ivana kad je rekao: "Trebam jednog vozača za prilično bezopasan posao. Tražio sam trojicu vozača da bih odabrao najboljeg među njima." Htio je da zna da li dobro poznajemo Mostar i imamo li iskustva u vožnji zastave. Rekao sam mu da ne poznajem Mostar i da nisam nikad vozio zastavu. Ibro je isto uradio. Fejzo Plavšić je rekao da dobro poznaje i Mostar, i zastavu. Vidio sam da je Ivan Fejzi Plavšiću pokazao nekakav crtež i rekao mu da ih je okružila /Armija/ BiH.

Čuo sam kako Ivan objašnjava Fejzi Plavšiću da će voziti zastavin kamion s ceradom koji će obijati u bijelo kako bi vojnici BiH pomislili da se radi o kamionu UNPROFOR-a.

Trebao je da odveze taj kamion do zgrade, ugasi motor i ostavi ključeve ispod pedale za gas, ostavi kamion i obide zgradu, te da se pridruži vojnicima HVO-a. Noću bi vojnici HVO-a ušli u kamion i pobegli. U slučaju da nešto kreće krivo, HVO bi se pobrinuo za ženu i djecu Fejze Plavšića.

Ivan je pitao Fejzu Plavšića da li zna gdje se nalazi stara zgrada gimnazije (srednja škola).

Zgrada pored koje je trebao ostaviti kamion nalazila se u blizini te gimnazije i hotela "Bristol".

Fejzo Plavšić je prihvatio ovaj posao. Zatim sam čuo da je Ivan rekao: "Ova mi dvojica ne trebaju. Dobro se za njih pobrini." Tada još nisam znao šta pod tim misli.

Vojnici su nas izveli iz zgrade i odvezli nas automobilom u zgradu Mašinskog fakulteta u Mostaru. Kasnije sam doznao da je to bila neka vrsta policijske stanice HVO-a.

Vojnici HVO-a su nam uzeli lične karte i ostale podatke i odveli nas u podrum. U podrumu smo zatekli jednog čovjeka koji nas se već uplašio /kao u originalu/. Nakon našeg dolaska, u ovaj su podrum doveli još muškaraca Muslimana.

Sljedećih dana nismo dobijali nimalo hrane. Morali smo pjevati.

Mene i ostale muškarce Muslimane su teško pretukli tokom sljedeće dvije noći.

Naredili su nam da legnemo na pod, pa vojниke nismo mogli vidjeti. Ponekad smo morali s devetoricom ljudi stajati u jednom redu uz neki mali zid /kao u originalu/.

Tukli su nas školskim stolicama. Naredili su nam da pjevamo dok nas tuku. Ponekad bih ostao bez glasa zato što smo morali veoma glasno pjevati.

Toliko su me pretukli da sam na prste morao brojati koliko će godina napuniti na rođendan. Nisam se mogao sjetiti. Po zidovima tog podruma video sam mnogo krvi.

Neko je pomenuo ime komandanta vojne policije – zvao se Džida.

Slomili su mi rebra i gotovo pet mjeseci nisam mogao leći.

Jedne noći 17. aprila, oko 18:00 sati, čuo sam da je u blizini odjeknula veoma snažna eksplozija.

Kasnije su me sa Heliodroma veoma često dovodili u ovu zgradu. Tu su dovođeni zatvorenici sa Heliodroma koje su zatim raspoređivali na prisilni rad u Mostar.

Nekih bi mi dana govorili da će me razmijeniti, ali kasnije do toga ne bi dolazilo.

Dana 19. maja 1993. godine dobili smo po jedan sendvič. Prije nego su nam dopustili da jedemo morali smo počistiti sve prostorije u ovom podrumu. Morali smo čistiti golim rukama. Zatim su nam dopustili da jedemo sendvič, ali su nam ruke bile veoma prljave. Jednom su vojnici HVO-a Ibri Junuzoviću /kao u originalu/ odrezali uho. U usta su mu stavili puščanu cijev.

Zatim su nas devetoricu odveli na Heliodrom.

Mene su smjestili u tzv. Centralni zatvor.

Na Heliodromu sam često video Tutu. Tutu nisam ranije poznavao, ali su mi ostali zatvorenici rekli da je to Tuta. Tutu bih ovako opisao: star je skoro pedeset godina, ima sjedu kosu i sijedu bradu, visok je oko 175 cm i srednje je građe.

Vidio sam ga dva ili tri puta. Nosio je maskirnu uniformu. Ne sjećam se kog sam ga datuma video. Ne sjećam se kad sam ga video. Bilo je lijepo vrijeme. Siguran sam da to nije bilo tokom zime.

Na Heliodromu sam nekoliko puta video i Juku. Njegovu sliku sam video ranije na televiziji i odmah sam ga prepoznao. Doznao sam zatim da je to Jusuf Prazina. Od drugih zatvorenika sam doznao da Juka živi u krugu Heliodroma i da ga često posjećuje.

Tokom svog zatočeništva na Heliodromu ponekad bih odlazio na prisilni rad. To se nije dogodalo svakog dana. Htio sam da me što manje odvode na prisilni rad. Rađe sam gladovao i smrzavao se u zatvoru.

Tokom zatočeništva sam izgubio 15-17 kg.

Razmijenjen sam 1. marta 1994. godine.

Pitali ste me da li su mi ikad rekli da vozim cisternu. Ne, to nisu nikad od mene tražili. Niti mi je poznato da su to tražili od ikog drugog.

POTVRDA SVJEDOKA

Izjava mi je glasno pročitana na bosanskom jeziku i sadrži sve što sam rekao, po svom znanju i sjećanju. Izjavu sam dao dobrovoljno i svjestan sam da se može upotrijebiti u sudskom postupku pred Međunarodnim sudom za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991, kao i da mogu biti pozvan da javno svjedočim pred Sudom.

Potpis: /potpisano/

Datum: 3. maj 1997.

POTVRDA PREVODIOCA

Ja, Ulfija Džubur, prevodilac, potvrđujem sljedeće:

- 1) Odgovarajuće sam kvalifikovana i ovlaštena od strane Sekretarijata Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. da prevodim sa bosanskog jezika na engleski jezik, kao i sa engleskog na bosanski jezik.
- 2) Ismet Poljarević mi je dao do znanja da govori i razumije bosanski jezik.
- 3) Gore navedenu izjavu sam usmeno prevela sa engleskog na bosanski jezik u prisustvu Ismeta Poljarevića koji je, po svemu sudeći, čuo i razumio prijevod ove izjave.
- 4) Ismet Poljarević je potvrdio da su, po njegovom znanju i sjećanju, činjenice i ostalo navedeno u ovoj izjavi istinite, onako kako sam ih prevela što je potvrdio svojeručnim potpisom na predviđenom mjestu.

Datum: 2. maj 1997.

Potpis: /potpisano/